

lis helyzetéből adódó dilemmái. Az autóverseny és „formanyelve”, amint a korszak egész kiterjedt sporttevékenységekre, professzionális sportéletre (úszósport, kardvívás, futball, versenykerékpározás, síugrás stb.) reflektáló utaláshálózata, a saját élet mozdulatlanságban tetet öltő etikájának lesz nélkülözhetetlen szemléltetőeszköze. A versenypálya, mint szabályozott, formák közé szorított bejárhatóság és az életelvárás, mint kijelölt (?) útvonal egymásra vetítésének lehetősége a versalany kitarató kíváncsiságát jelzi: „Engem mintegy huszonkilenc, vagy / mire ezzel nyomtatva előállok, harmincegy / éve foglalkoztatnak egy pálya / részletkérdései, így ha ráérek, izgalommal / és viszonylag beleérzéssel figyelem / az egyéb pályafeléseket, elgondolkozom / autóversenypályákon, kieséses rendszerű / bajnokságokon, úgynevezett életpályákon, / hogy ki miért folytatja meddig, mikor / hagynám abba én már rég, ha a helyében volnék.” (Ld. Tandori Dezső: *Ezeknek a költeményeknek a befejezése*, in *Uő: Még így sem*, Magvető Könyvkiadó, Budapest, 1978, 281.) Az élet/verseny kérdése a korszak jellegzetes toposzaként, jelentős hangsúlyeltolódásokkal több darabban is feltűnik: amíg a *Szonett-tanulmány (A „Forma-I” ürügyén)* című, sportolók neveit helyzetbe hozó bravúrszonett (ld. Tandori Dezső: *Még így sem*, i.m., 61) az allegorikus értelem rövidebbre zárt, poénos változtatásával szolgál, addig az *Indianapolisi versenypálya* című költemény (ld. Tandori Dezső: *A mennyezet és a padló*, Magvető Kiadó, Budapest, 1976, 12–15) oldott-bújtatott emelkedettsége éppen a témával kapcsolatba hozható filozofikus, elégikus és anekdotikus asszociációk szinte minden lehetőségét végigpróbáló, komótos lendületből származik.

A verset sajtó alá rendezte, az utószót írta: TÓTH ÁKOS

